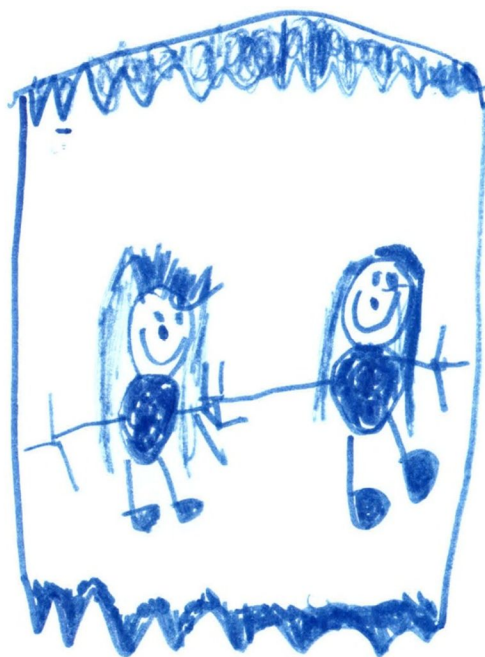

VANTAA

VARHAISKASVATUSSUUNNITELMA

HIEKKAHARJUN TOIMINTAYKSIKKÖ

Opetuslautakunta 20.1.2014

Sisällys

1	JOHDANTO	1
2	OPETUSSUUNNITELMAN LÄHTÖKOHDAT	1
2.1	Arvolähtökohdat	2
2.1.1	Innovatiivisuus.....	2
2.1.2	Kestävä kehitys.....	2
2.1.3	Yhteisöllisyys	3
2.1.4	Vantaan varhaiskasvatuksen visio.....	4
2.1.5	Slogan	4
2.2	Kasvattajuus ja lapsikäsitys.....	5
2.2.1	Kasvattajuus.....	5
2.2.2	Lapsikäsitys	5
3	LASTEN PUHEENVUORO.....	5
4	YHTEISTYÖ PERHEIDEN KANSSA	6
5	TYÖ LASTEN PARISSA	7
5.1	Kieli vuorovaikutuksen perustana.....	7
5.2	Lasten oma yhteisö ja kulttuuri.....	7
5.3	Päivän kulku ja omatoimisuus	8
5.4	Lasten leikki	9
5.5	Oppimistoimintojen organisointi.....	10
5.6	Moninaisuus varhaiskasvatuksessa.....	10
5.6.1	Kasvun ja oppimisen tuki.....	10
5.6.2	Monikulttuurisuuden kohtaaminen sekä uskonto- ja katsomuskasvatus.....	12
5.7	Ympäristökasvatus ja kestävä kehitys.....	12
5.8	Varhaiskasvatuksen toimintamuodot	13
5.8.1	Esiopetuksen järjestäminen	13
5.8.2	Perhepäivähoidon järjestäminen.....	14
5.8.3	6-vuotiaiden lasten valmistavan opetuksen järjestäminen.....	14
6	TYÖYHTEISÖN RAKENTEET JA TOIMINNAN ARVIOINTI	14
7	KUMPPANUUDET, YHTEISTYÖVERKOSTOT JA JULKISUUSTYÖ	15
7.1	Yhteistyötahot ja kumppanuudet	15
7.2	Hyvinvointityö ja oppilashuolto	15
7.3	Varhaiskasvatuksen viestintä.....	16

1 JOHDANTO

Hiekkaharjun päiväkoti on perustettu vuonna 1990. Päiväkodissa on kuusi hoitoryhmää alle kouluikäisille lapsille sekä myös tehostettua/erityistä tukea tarvitseville lapsille integroitua erityisryhmää.

Toimintayksiköksi päiväkoti muutettiin vuonna 1997, jolloin päiväkotiin liitettiin ryhmäperhepäiväkoti Puistonpesä. Kaikkiaan toimintayksikössämme työskentelee kolmisenkymmentä työntekijää.

Varhaiskasvatussuunnitelmamme kuvaa toimintaamme Hiekkaharjun toimintayksikössä. Toimintayksikkömme tarjoaa laadukasta varhaiskasvatusta alle kouluikäisille lapsille. Varhaiskasvatuksen arvoissa kiinnitämme huomiota erityisesti sosiaalisten taitojen kehittämiseen, suvaitsevaisuuteen sekä perheiden kasvatustyön tukemiseen. Tasapainoisen kasvun lähtökohtana pidämme avointa ja aidosti kiinnostunutta kasvatusilmapiiriä.

Varhaiskasvatussuunnitelmamme on henkilökunnan työväline sekä samalla lasten vanhemmille toimintatapojamme kuvaava asiakirja.

2 OPETUSSUUNNITELMAN LÄHTÖKOHDAT

Päivähoidon järjestäminen perustuu päivähoitolakiin (1973/36) sekä asetukseen lasten päivähoidosta (1973/239). Näissä laeissa määritellään päivähoidolle asetetut vaatimukset. Toiminta on lakisääteistä ja pohjautuu yhdessä sovittuihin linjauksiin. Vantaalla päivähoito on varhaiskasvatusta.

Varhaiskasvatussuunnitelmamme lähtökohtana ovat Vantaan kaupungin arvot: innovatiivisuus, yhteisöllisyys ja kestävä kehitys. Tämän lisäksi suunnitelmamme perustuu Vantaan oppimis- ja opetussuunnitelmaan 0-8-vuotiaille (VOOPS) ja valtakunnallisiin varhaiskasvatuksen suosituksiin (STAKESIN vasu 2005) sekä esiopetuksen perusteisiin (OPH 2010) ja Vantaan kasvun ja oppimisen tuen linjauksiin (KOT).

2.1 Arvolähtökohdat

2.1.1 Innovatiivisuus

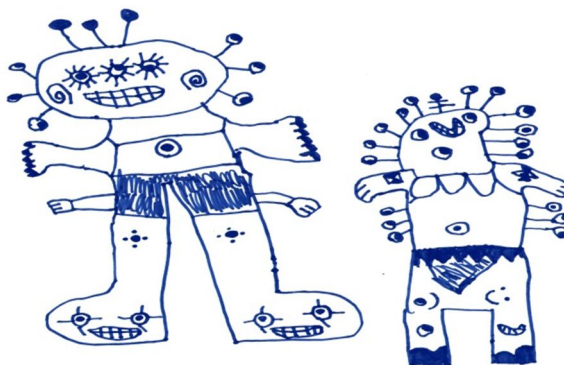
Innovatiivisuus tarkoittaa kykyä tuottaa Vantaalle uusia hyödyllisiä muutoksia, toimia suunnannäyttäjänä ja rohkeutta etsiä uusia entistä parempia tapoja järjestää palveluja kuntalaisten hyväksi.

Näin innovatiivisuus näkyy toiminnassamme

- Osallistumme koulutuksiin ja jaamme saatua tietoa.
- Tarkastelemme ja arvioimme omia toimintatapojamme.
- Kokeilemme erilaisia toimintatapoja; muutokset ovat meille mahdollisuus.
- Arvostamme arjen tilanteiden innovaatioita.

Yksikkömme toiminta on strukturoitua. Lapsiryhmiin on laadittu päiväjärjestys ja viikko-ohjelmat. Toimintasuunnitelmat laadimme ryhmille vuosittain henkilökunnan suunnittelu-päivänä, sekä tarvittaessa pidämme henkilökunnan työiltoja. Arvioimme jatkuvasti omaa toimintaamme tiimeissä; kiinnitämme huomiota toimintaamme ja pohdimme tapoja toimia paremmin/ eri tavalla. Keskustelemme kollegoiden kanssa ja esimiehen kanssa käymme kehityskeskustelun vuosittain. Tiimiarviointien lisäksi hyödynnämme opiskelijoiden ja harjoittelijoiden objektiivisia näkökulmia.

Päiväkodissämme on lupa kokeilla ja erehtyä. Kannustamme uusien toimintatapojen kokeiluun ja arviointiin.

2.1.2 Kestävä kehitys

Kestävä kehitys tarkoittaa hyvien elinmahdollisuuksien turvaamista nykyisille ja tuleville sukupolville. Ratkaisuissa ja päätöksenteossa huomioidaan ekologiset näkökulmat.

Kestävän kehityksen ulottuvuudet ovat ekologinen, taloudellinen, kulttuurinen ja sosiaalinen. Perusajatuksena on, että ekologiselle kestävyydelle luodaan edellytykset sosiaalisin, kulttuurisin ja taloudellisin keinoin.

Näin kestävä kehitys näkyy toiminnassamme

Ekologinen

- Päiväkotimme ympäristötietoisuutta kehittää ekotukihenkilö
- Kierrätämme ja otamme huomioon ympäristövastuullisuuden toiminnassamme.
- Kehitämme lasten luonto- ja ympäristöherkkyyttä.

Taloudellinen

- Palveluohjaamme lapsiperheitä ja tarjoamme lapsen tarpeita vastaavaa palvelua (mm. avoin päiväkotitoiminta, yksityiset päiväkodit)
- Käytämme resursseja ja teemme hankintoja ottaen huomioon niiden suunnitelmallisen ja joustavan käytön.

Pidämme hoitoaikasopimukset ajan tasalla, ja kyselemme lasten loma-ajoista etukäteen. Näin voimme hyödyntää loma-aikoja, jolloin lasten lomaillessa myös henkilökuntaa on vastaavasti lomalla. Autamme toisia tiimejä henkilökuntavajauksen aikana.

Kulttuurinen

- Lähtökohtanamme on, että tunnistamme omat ajattelutapamme ja kehitämme itseämme monikulttuurisuutta kohtaan
- Ylläpidämme kulttuuriperinnettä ja luomme lasten kanssa uutta.
- Kohtaamme ihmiset tasavertaisina ja pyrimme ymmärtämään erilaisia kulttuureja

Sosiaalinen

- Edistämme vuorovaikutuksellista toimintakulttuuria
- Vastaamme yhdessä työyhteisömme varhaiskasvatuksesta
- Pyrimme olemaan avoin ja toisiamme arvostava, toimiva työyhteisö

Pohdimme arjen toimintatapoja ekologiselta kannalta. Päiväkodissamme on kierrätyspiste. Lasten kanssa toimiessamme teemme mm. luonto- ja ympäristöprojekteja, opettelemme luonnon kunnioittamista, sekä hyödynnämme kierrätysmateriaalia toiminnassamme (esim. askartelut).

2.1.3 Yhteisöllisyys

Yhteisöllisyys tarkoittaa kuntalaisen osallisuuden ja aktiivisuuden edistämistä, syrjäytymisen ehkäisyä sekä osallistumista yhteisten tavoitteiden saavuttamiseen.

Näin yhteisöllisyys näkyy toiminnassamme

- Meillä on yhteinen ymmärrys varhaiskasvatuksen tehtävästä ja tavoitteista sekä niihin sitoutumisesta.
- Sovimme yhteiset toimintatavat ja -periaatteet.
- Tuemme vanhempien kasvatusvastuuta ja -oikeutta.
- Hyvällä johtajuudella ja hyvillä alaistaidoilla vaikutamme työyhteisön toimivuuteen.
- Osallistamme lapsia, vanhempia ja henkilöstöä.
- Pidämme yhteistyön aktiivisena ja avoimena kumppanuutena eri tahojen kanssa.

Teemme yhdessä huoltajien kanssa lasten varhaiskasvatussuunnitelmat ja sovimme huoltajien kanssa lasten siirrot talon sisällä. Kuuntelemme huoltajien toiveita ja toteutamme niitä resurssien mukaan. Tiedotamme huoltajia yhteistyötahojen kanssa tehtävästä yhteistyöstä.

Henkilökunnalle järjestämme työllat ja vuosittaisen suunnittelupäivän.

Sovimme yhdessä päiväkodin pihäsäännöt, salin käyttövuorot, lasten levon tarpeen yms. yhteiset periaatteet lasten osallisuus huomioiden.

Yhteisöllisyys näkyy toiminnassamme myös esimies-alaistaitoina. Johtaja huomioi henkilökunnan toiveet ja ehdotukset esim. ryhmän henkilökunnan vaihtuessa/vaihtoa suunniteltaessa. Annamme palautetta ja hyödynnämme kehityskeskusteluja. Arvostamme työntekijöitä ja pidämme säännölliset tiimipalaverit. Päiväkodissamme on käytössä perehdytys-kansio uusille työntekijöille ja sijaisille.

Yhteisöllisyys näkyy päiväkodissa yhteisinä juhlina ja tapahtumina.

2.1.4 Vantaan varhaiskasvatuksen visio

Vantaan varhaiskasvatus on edelläkävijä lasten hyvinvoinnin, osallisuuden ja yhteisöllisyyden rakentajana. Osallistumme yksikössämme aktiivisesti lapsen hyvinvoinnin edistämiseen ja siitä tiedottamiseen. Annamme lapselle mahdollisuuksia toimia oman valinnan mukaan ja vaikuttaa ryhmän toimintaan ryhmän rajojen puitteissa ja aikuisen tuella.

2.1.5 Slogan

Vantaalla vekara viihtyy ja vaikuttaa

Tämä näkyy yksikössämme:

- Turvalliset ja mahdollisimman pysyvät suhteet aikuisiin
- Aikuisten läsnäolo, tarkkaavaisuus ja toimiminen erilaisissa ongelmatilanteissa
- Leikki, kaverisuhteet
- Lasten osallistuminen omiin vasuihin (leops)

- Lasten toiveiden ja ideoiden kuunteleminen ja toteuttaminen arjessa mahdollisuuksien mukaan
- Päivittäinen omaan toimintaan vaikuttaminen

2.2 Kasvattajuus ja lapsikäsitys

2.2.1 Kasvattajuus

Päiväkotimme henkilökunnalla on moniammatillista osaamista. Kehitämme, arvioimme ja dokumentoimme toimintaamme, sekä kuuntelemme ja osallistamme lapsia. Toteutamme suunnitelmallista toimintaa ja luomme oppimisympäristön oppimiselle suotuisaksi.

Näemme lapset ainutlaatuisina yksilöinä.

2.2.2 Lapsikäsitys

Lapsi on aktiivinen oppija ja toimija.

Lapsella on ensisijaisesti oikeus olla lapsi ja saada riittävästi leikkiaikaa. Hän saa kokea leikin, toiminnan ja oppimisen ilon, sekä saa oppia omaan tahtiinsa omien edellytysten mukaisesti. Aikuisilta lapsi saa tukea ja turvaa kasvulleen.

Lasta kannustetaan omatoimisuuteen ja iloitsemaan onnistumisistaan lasten yksilölliset tarpeet huomioiden; lapsi toimii osana ryhmää.

3 LASTEN PUHEENVUORO

Huomioimme lasten näkemyksiä ja lapsella on oikeus tulla kuulluksi. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma-lomakkeessa on kohta lapsen puheenvuorolle, jonka hän täyttää kotona yhdessä vanhemman kanssa. Dokumentoimme lasten kuvia ja piirroksia lapsen muistojen kansioon.

4 YHTEISTYÖ PERHEIDEN KANSSA

Ennen uuden lapsen hoitosuhteen alkamista tulevat huoltajat ja lapsi ensin tutustumaan päiväkotiin, jolloin voimme esitellä tilat ja ryhmän henkilökunnan. ”Lapsi kotioiloissa”-lomake käydään läpi, ja tehdään hoitoaikasopimus.

Lapsi voi käydä harjoittelemassa vanhemman kanssa ennen hoidon alkua useana päivänä. Suosittelemme, että ensimmäinen päivähoiton aloittamisviikko olisi hoitoaikojen osalta lyhyempi, jolloin lapsen olisi helpompi sopeutua päivähoiton aloittamiseen.

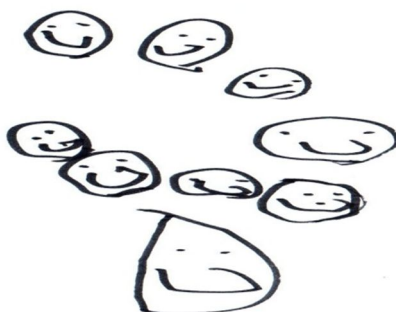
Pienten lasten puolella lapselle voidaan tuoda kotoa tuttu ja turvallinen esine sekä lapselle tärkeiden ihmisten kuvat mukaan, jotta lapsi voi halutessaan katsella heitä.

Uusille vanhemmille järjestämme infoillan vuosittain. Toimintavuoden alussa käytämme nimikylttejä värikoodeilla, jotta lapsi ja vanhemmat tunnistavat oman ryhmänsä aikuiset helpommin.

Toimintatapojamme yhteistyössä vanhempien kanssa ovat kirjalliset ja sähköiset tiedotteet toiminnastamme, vanhempainillat, kalenterit ryhmien ilmoitustauluilla sekä Vasu- (Varhaiskasvatussuunnitelma) ja Leops- (Lapsen esiopetussuunnitelma) keskustelut. Tarvittaessa käytämme reissuvihkoja kodin ja päiväkodin välillä, ja hyödynnämme kuvia kommunikaation apuna.

Vanhemmat saavat kotona tutustua lapsensa Vasuun ja täyttää oman näkemyksensä valmiiksi ennen keskustelua. ”Lapsen puheenvuoro”-kohta täytetään kotona vanhempien kanssa.

Toimintaperiaatteisiimme kuuluu avoin ja rehellinen keskustelu. Kasvatuskumppanuus on mielestämme vanhempien asiantuntijuutta omasta lapsesta, sekä työntekijöiden ammattitaitoa ja näkemystä päivähoiton näkökulmasta. Yhteiset linjat lapsen kasvatukseen saadaan aikaiseksi yhteisellä keskustelulla. Lapsen päivästä tiedotamme haku- ja tuontitilanteiden yhteydessä.

5 TYÖ LASTEN PARISSA

5.1 Kieli vuorovaikutuksen perustana

Kieli on ajattelun ja ilmaisun muoto. Kielen kehittyminen lähtee varhaisesta vuorovaikutuksesta lapsen ja aikuisen välillä. Jokaisella lapsella on oikeus pystyä ilmaisemaan itseään sanallisen tai sanattoman vuorovaikutuksen keinoin.

Vuorovaikutuksessa olennaisia tekijöitä on lasten aloitteisiin vastaaminen/huomioiminen, kehuminen ja yrittämään kannustaminen. Tarvittaessa käytämme korvaavia kommunikatiivimenetelmiä, kuvia ja tukiviittomia.

Aikuisella on keskeinen rooli sanallisen mallin tarjoamisessa ja keskustelun ylläpitäjänä.

Sanoitamme tekemiset ja puhumme selkeästi, ja kiinnitämme huomiota äänensävyymme.

Kielen kehittämisen tueksi käytössämme ovat muun muassa materiaalit S2 (Suomi toisena kielenä), KiLi (Kieli- ja liikunta) ja Kuttu (Kuvien tuettu leikki) sekä suujumppa. Käytämme kielenkehityksen tukemiseksi myös satuja, loruja, riimejä. Leikimme sanoilla, sadutamme ja laulamme. Kannustamme lapsia puhumaan, kuuntelemaan ja kysymään.

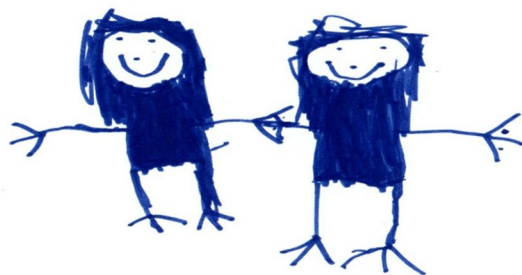
Pienryhmätilanteet helpottavat lapsen kuulluksi tulemistä. Huomioimme, osallistamme ja kuuntelemme lasta.

5.2 Lasten oma yhteisö ja kulttuuri

Kasvattajalla on vastuu ympäristön kehittämisestä oppimiselle suotusaksi. Toimivalla oppimis- ja toimintaympäristöllä ohjaamme lapsen uteliaisuutta, mielenkiintoa ja oppimismotivaatiota. Lapselle on ominaista tutkia, liikkua ja leikkiä.

Lastenkulttuuriin kuuluvat taiteet (kuvataide, musiikki, kädentaidot), monipuolinen leikki- ja leikkiympäristö, draama, tanssi ja teatteri sekä lasten esitykset. Käytämme lasten kanssa alueen kulttuuritarjontaa hyväksemme (esim. kirjasto, elokuvat, näyttelyt, taidetalo Pessi). Otamme huomioon lasten mielipiteitä ja toiveita sekä mahdollisuuksien mukaan toteutamme niitä toimintaa suunniteltaessa.

Käytössämme on yhteisiä pienryhmätiloja. Välillä kannustamme lapsia hakemaan leikkikaveria myös muista ryhmistä tilanteen ja mahdollisuuksien mukaan.

Käytössämme on piha-alueet ulkoilua varten isoille ja pienille leikkijöille.

Kiusaamisen suhteen meillä on nollatoleranssi. Ohjeistuksena päiväkodissamme on Vantaan kaupungin ohjeistus sekä oma toimintasuunnitelma kiusaamisen ehkäisemiseksi. Opetamme lapsia pyytämään anteeksi ja ymmärtämään anteeksipyyntöjen merkitystä. ”Kadonnut avain”- materiaalia voimme käyttää lasten kanssa moraalien ja empaattisuuden kehittämiseksi.

5.3 Päivän kulku ja omatoimisuus

Päiväkodin arki koostuu monipuolisesta toiminnasta, johon liittyvät erilaiset pedagogiset toimintahetket, leikki, ulkoilu, ruokailu sekä päivälepo. Toiminnan suunnittelussa huomioimme lapsen yksilölliset ja ryhmän tarpeet toimintavuosiittain. Toiminnan ennakoitavuus ja säännöllinen päivärutiini luovat lapsen hoitopäivään turvallisuutta ja tasapainoa.

Pedagoginen toiminta-aikamme painottuu aamupäivään. Toimintasuunnitelmien mukaisesti toteutamme muun muassa käden taitoja, musiikkihetkiä, liikuntaa, taidekasvatusta, luonto- ja ympäristökasvatusta. Esiopetusikäisille järjestämme esiopetusta. Lapset näkevät päiväohjelman kuvina, vanhemmat kirjallisena ja kalenterissa.

Aamupäivä ja pienryhmätoiminta

Pienryhmätoiminta tarkoittaa koko ryhmän jakamista pienempiin ryhmiin. Toiminta painottuu klo 8.30 - 11 väliseen aikaan. Pienryhmätoimintaa on vaihtelevasti kunkin ryhmän ohjelman mukaan: ohjattua tai vapaata leikkiä, askartelua, jumppaa, esikoulutuokioita, musiikki tai lukuhetkiä sekä retkiä ja teatterikäyntejä. Pienryhmät käyttävät päiväkodin jakotiloja. Ulkoilemme säästä riippumatta vähintään kerran päivässä.

Ruokailu

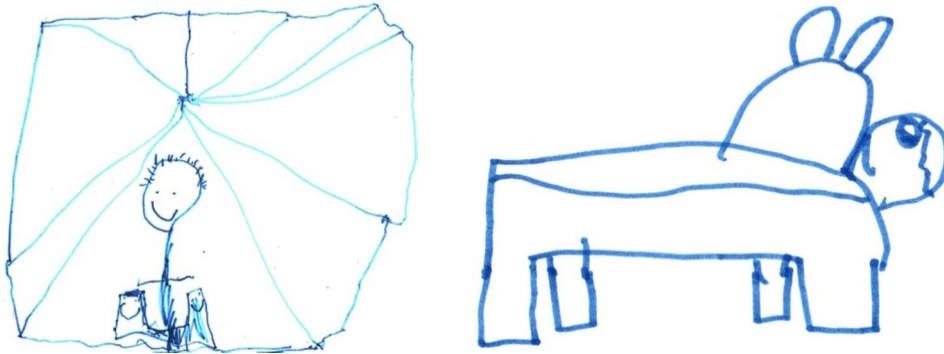
Ruokailuhetket järjestämme kiireettömiksi ja ruokailemme yhdessä lasten kanssa. Opetamme hyviä ruokatapoja. Kannustamme lapsia omatoimiseen ruokailuun ikätason ja taitojen mukaan, sekä maistelemaan erilaisia makuja ja ruokia.

Lounas valmistetaan ja kuljetetaan meille Jokiniemen koulun keittiöstä. Päiväkodin keittiössä valmistetaan aamu- ja välipala. Kerran viikossa vietämme kasvisruokapäivää. Kaupunki tarjoaa juotavaksi rasvatonta maitoa, vähälaktoosista maitoa, sekä laktoositonta maitojuomaa. Ruuan päätteeksi otamme xylitolpastillin, minkä vanhemmat maksavat vuodeksi kerrallaan.

Päivälepo

Ryhmissä levätään lounaan jälkeen. Kuuntelemme rauhallista musiikkia tai/ja luemme satua. Pienten puolella osa aikuisista on nukuttamassa ja silittämässä lapsia. Lapset heräilevät omaan tahtiinsa. Lapset, jotka eivät nuku päiväunia, saavat nousta leikkeihin tämän jälkeen.

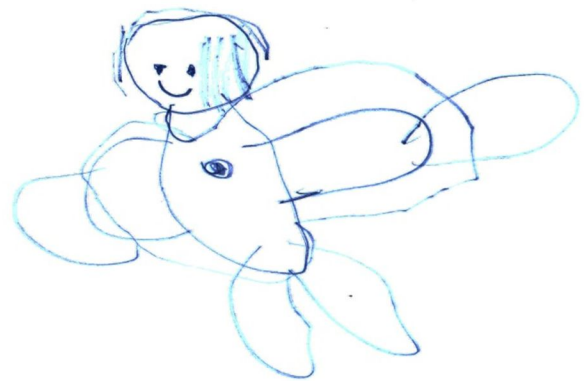

Siirtymätilanteet

Siirtymätilanteissa annamme lapselle aikaa harjoitella erilaisia toimintoja. Pukemistilanteissa kannustamme heitä omatoimisuuteen lapsen kehitystaso huomioiden. Lasta autetaan tarvittaessa ja kehumme lasta onnistumisista.

5.4 Lasten leikki

Leikki on keskeisin lasten kehitystä ja oppimista tukeva toimintamuoto. Se on myös oivallinen tapa harjoitella lasten välistä vuorovaikutusta ja ystävällistä käytöstä sekä toisten huomioimista.

Leikin muodot ovat moninaisia: yksinleikki, rinnakkaisleikki, rooli-, rakentelu- ja sääntöleikit. Leikki ja sen sisältö muotoutuvat lasten ikä- ja kehitystason sekä lasten kokemusten mukaan. Päiväkodissa leikit vaihtelevat vapaasta, lapsilähtöisestä leikistä pedagogisesti suunniteltuun aikuislähtöiseen leikkiin.

Toiminnan suunnittelussa otamme huomioon, että lapsilla on aikaa myös vapaalle leikille.

Jätämme päivittäin riittävästi aikaa leikille ja huomioimme lasten yksilöllisen leikin tarpeen.

Päivitämme leikkiympäristöä lasten tarpeiden mukaisiksi, annamme ideoita leikkiin ja sen eteenpäin viemiseen. Aikuinen myös sanallistaa leikkiä ja mallittaa sitä tarpeen sekä lasten mukaan. Autamme lapsia myös leikkirauhan säilyttämisessä.

Käytämme päiväkodin yhteisiä tiloja kuten Kotileikki-huonetta ja Viidakkohuonetta esimerkiksi pienryhmäleikkeihin. Käytämme leikkitauluja leikin valinnassa ja kannustamme lapsia leikkimään eri kavereiden kanssa erilaisissa leikkipaikoissa ja leikeissä. Dokumentoinnin avulla seuraamme leikin vaihtelua ja sen kehitystä. Aikuiset osallistuvat leikkiin mahdollisuuksien mukaan. Pitkäkestoista leikkiä tuemme muun muassa mahdollisuudella jatkaa leikkiä myöhemmin. Lelujen lisäksi lapsilla on käytössä valmiiksi koottuja leikkilaatikoita, kuten esimerkiksi kauppa, laboratorio ja roolivaatteet.

5.5 Oppimistoimintojen organisointi

Taitojen kehityksessä hyödynnämme ajatusta: aikuinen tekee lapsen puolesta, aikuinen tekee lapsen kanssa ja lapsi tekee itse. Toimintaperiaatteisiimme kuuluvat myös lapsen kannustus ja kehuminen.

Strukturoitu oppimisympäristö tukee lapsen kasvua ja oppimista. Havainnoimme lasten tietoja ja taitoja jakamalla lapsia pienempiin oppimisryhmiin. Lapsiryhmiä suunniteltaessa otamme huomioon vertaisoppimisen mahdollisuuden. Lisäksi eriytämme ja integroimme toimintaa lapsen taitojen mukaan, ja hyödynnämme toiminnassamme pienryhmätiloja. Luomme oppimiselle lapsen taitojen mukaisia haasteita ja tuemme lapsen omatoimisuutta arjen tilanteissa.

5.6 Moninaisuus varhaiskasvatuksessa

5.6.1 Kasvun ja oppimisen tuki

Kasvun ja oppimisen tuella tarkoitetaan lapsen fyysisen, psyykkisen sekä sosiaalisen kehityksen edistämistä ja tukemista sekä oppimisvaikeuksien ennaltaehkäisemistä.

Hiekkaharjun päiväkodissa toimii erityis- ja integroiduissa ryhmissä moniammatilliset

työtiimit. Päiväkodin integroidussa ryhmässä työskentelevät erityislastentarhanopettaja, lastentarhanopettaja, lastenhoitaja sekä tarvittaessa avustaja. Erityisryhmässä työskentelevät erityislastentarhanopettaja, lastenhoitajat, kehitysvammaistenhoitaja sekä ryhmäkohtainen avustaja.

Toiminnan suunnittelu lähtee lapsen havainnoinnista ja tarpeista. Erityistä tukea tarvitseville lapsille ”räätälöimme” yksilöllisen varhaiskasvatussuunnitelman yhdessä vanhempien, terapeuttien sekä lasta hoitavan tahon kanssa.

Arvioimme oppimisympäristöä ja kehitämme sitä. Annamme aikaa muutoksille. Erityisryhmän ja integroidun ryhmän lapset osallistuvat päiväkodin yhteisiin juhliin ja tapahtumiin sekä mahdollisesti osallistuvat esiopetukseen esiopetusikäisinä.

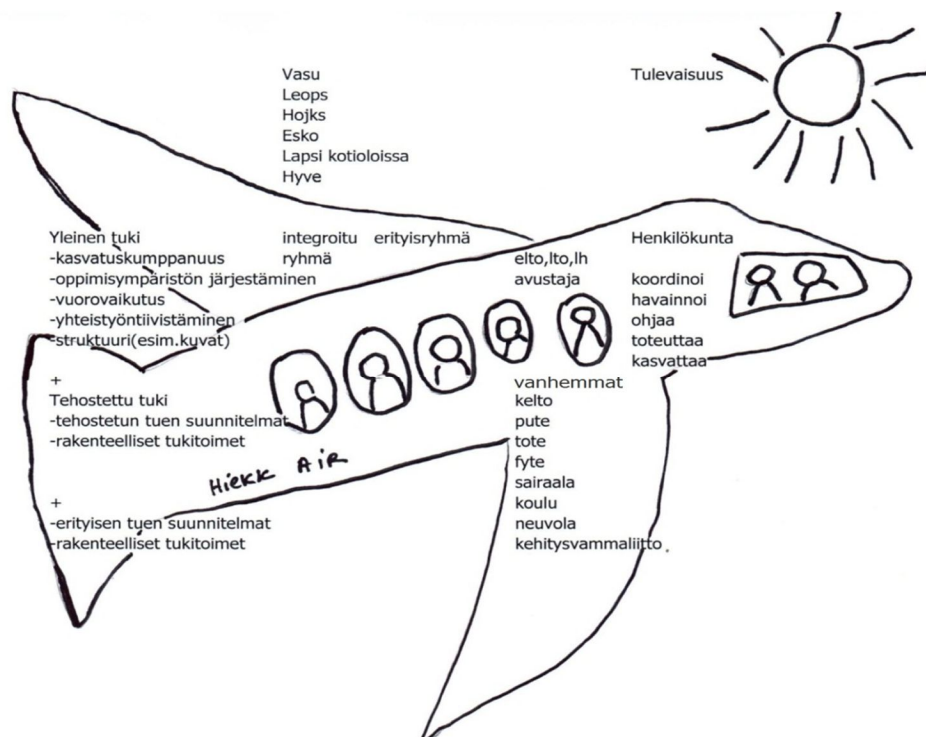
Kasvun ja oppimisen tukea järjestäessämme teemme yhteistyötä eri tahojen kanssa (mm. vanhemmat, konsultoiva erityislastentarhanopettaja, puhe-, toiminta- ja fysioterapeutit). Lapsen asioita käymme läpi ”Lapsi kotiloissa”, Vasu (varhaiskasvatussuunnitelma), Leops (lapsen esiopetuksen oppimisen suunnitelma) ja Esko (esiopetuksesta kouluun tiedonsiirto) -lomakkeiden välityksellä.

Konsultoiva erityislastentarhanopettaja vierailee säännöllisesti päiväkodissa. Neuvolan kanssa teemme lapsen 4-vuotistarkastukseen Hyve-lomakkeen (4-vuotiaan lapsen varhaiskasvatuskeskustelun ja terveystarkastuksen yhteenvetolomake) sekä käymme läpi esiopetusikäisten kouluvalmiuksia Ohr (oppilashuoltotyöryhmä) -kokouksessa. Hoidamme lasta koskevia asioita puheluiin, palaverein ja konsultoiden.

Lapsiryhmässä voi toimia rakenteellisen tukitoimen henkilökohtainen tai ryhmäkohtainen avustaja. Päiväkodissämme on integroitu ryhmä ja erityisryhmä.

Vantaalla varhaiskasvatuksessa annetaan tukea Vantaan yleisen tuen valikon mukaan:

yleinen tuki, tehostettu tuki ja erityinen tuki.

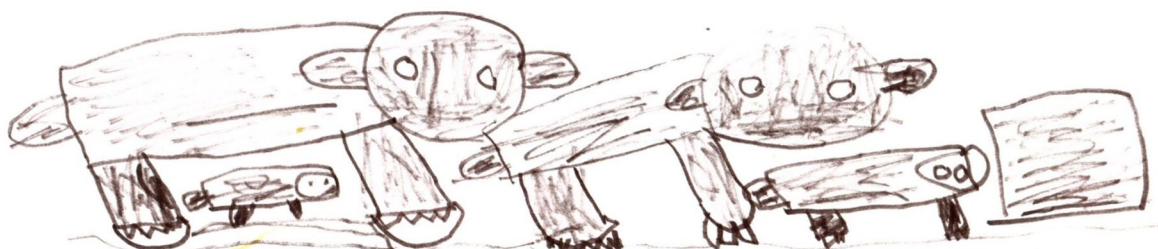
5.6.2 Monikulttuurisuuden kohtaaminen sekä uskonto- ja katsomuskasvatus

Päiväkodissämme on monikulttuurisia lapsia. Arjen tilanteet ovat tärkein osa S2-opetusta (suomi toisena kielenä). Järjestämme suomenkielen kehitystä tukevia oppimistuokioita pienryhmissä.

Päiväkodissa on "Moniku"- yhdyshenkilö, joka hankkii tietoa monikulttuurisuudesta alueen yhteisissä kokouksissa ja koulutuksissa ja jakaa tietoa muille.

Vanhemmilta kysytään lupa oman lapsen uskontokasvatuksen toteuttamiseen. Uskontokasvatuksemme perustuu kirkkovuoden kalenterijuhliin ja osallistumme kirkon järjestämiin tapahtumiin esimerkiksi joulukirkkoon.

Katsomuskasvatus painottuu lasten kanssa käytäviin keskusteluihin, jotka liittyvät etiikkaan esimerkiksi hyvät tavat ja moraalikasvatukseen. Käytettävissämme on myös "Kadonnut avain"- materiaali, missä ratkaistaan eettisiä pulmia lasten kanssa.

5.7 Ympäristökasvatus ja kestävä kehitys

Opettelemme yhdessä lasten kanssa luonnon kunnioitusta. Hyödynnämme Hiirilammen ja Simonsillan ulkoilualueen metsää sekä käymme myös Winterinmäen maastossa ja junaradan varren metsikössä. Lähialueella on myös leikkipuistoja. Metsässä lapset saavat kiipeillä ja liikkua erilaisessa maastossa, jolloin liikunta- ja leikkitaidot kehittyvät ja monipuolistuvat. Luontoa tutkitaan ja mahdollisesti otetaan päiväkotiin mukaan "aarteita". Havainnoimme myös luonnon ja vuodenaikojen vaihtelua luontoretkillä.

Retkillä käytämme "ekoeväitä", jotka pakataan kotoa tuotuihin eväsrasioihin ja juomapulloihin, jolloin luontoon ei jää roskaa tai muita jälkiä ihmisten vierailuista. Retkelle menemme kävellen tai hyödyntäen joukkoliikennettä.

Kierrätystä toteutetaan kierrätyspisteissä lapsiryhmittäin vuorotellen. Kierrätämme pienmetallia, paperia, maitotölkkejä ja pahvia. Järjestämme kierrätystapahtuman toimintakauden aikana.

Hyödynnämme kierrätysmateriaalia muun muassa askarteluissa. Käytämme toiminnassamme lahjoituksina saatuja papereita, leluja ja varavaatteita. Opetamme lapsia ekologisuuteen myös materiaalin käytössä esimerkiksi rajoittamalla käsipaperin käytön määrää.

5.8 Varhaiskasvatuksen toimintamuodot

5.8.1 Esiopetuksen järjestäminen

Päiväkodissämme toimii yksi esiopetusryhmä. Ryhmään myös integroidaan esiopetusikäisiä lapsia integroidusta- ja erityisryhmästä. Tällä tuetaan lasten vertaisoppimista Vantaan tavoitteiden mukaisesti. Esiopetusryhmässä painotamme myös leikin tärkeyttä. Toiminta esiopetusryhmässä suunnitellaan ja toteutetaan lapsiryhmän tarpeiden mukaan. Esiopetusta järjestetään myös integroidussa- ja erityisryhmässä sitä tarvitseville lapsille.

5.8.2 Perhepäivähoidon järjestäminen

Päivähoitoyksikköön kuuluu Puistonpesän ryhmäperhepäiväkoti, jossa työskentelee lastenhoitajia ja ryhmäperhepäivähoitajia. Ryhmäperhepäiväkodin lapset ovat 1-5 vuotiaita. Lapsille on nimetty omahoitaja, jolla on 4 lasta. Puistonpesässä toimitaan yksikkömme varhaiskasvatussuunnitelman pohjalta sovittujen toimintaperiaatteiden mukaan.

5.8.3 6-vuotiaiden lasten valmistavan opetuksen järjestäminen

Valmistavaa esiopetusta järjestetään monikulttuurisille lapsille esiopetusryhmässä. Valmistavassa esiopetuksessa järjestetään päivittäin yksi ylimääräinen tunti neljän esiopetustunnin lisäksi. Valmistavan esiopetuksen tavoitteena on edistää lapsen kehitys- ja oppimisedellytyksiä sekä vahvistaa lapsen sosiaalisia taitoja ja tervettä itsetuntoa leikin ja myönteisten oppimiskokemusten kautta yhteistyössä kotien ja huoltajien kanssa.

Valmistavassa esiopetuksessa järjestämme S2-opetusta lasten kielellisten valmiuksien kehittämiseksi.

6 TYÖYHTEISÖN RAKENTEET JA TOIMINNAN ARVIOINTI

Työyhteisössämme kokoontuu joka toinen viikko ”Edustuksellinen tiimi”, jossa on nimetty edustaja jokaisesta lapsiryhmän kasvattajatiimistä. Edustaja nimetään vuoden ajaksi, jonka jälkeen jäsen vaihtuu. Puheenjohtajana toimii päiväkodinjohtaja. Toimintaa suunnitellaan myös ”Juhla ja toimintatiimissä”, ”Yhteisöllisyystiimissä” sekä ”Työhyvinvointitiimissä”. Päiväkodissamme jokaisella työtiimillä on tiimipalaveri viikoittain ja oma suunnitteluilta kaksi kertaa vuodessa. Toimintayksikön yhteinen suunnittelu/kehittämispäivä on vuosittain ja eri teemoja käsitteleviä työiltoja pidämme tarpeen mukaan.

Pidämme toimivaa tiimityötä tärkeänä, arvostamme moniammatillisuutta ja hyödynnämme sitä. Tiimit arvioivat yhdessä toimintaansa tiimipalaverissa ja lisäksi arvioimme toimintaamme vuosittain henkilökohtaisissa keskusteluissa johtajan kanssa.

7 KUMPPANUUDET, YHTEISTYÖVERKOSTOT JA JULKISUUSTYÖ

7.1 Yhteistyötahot ja kumppanuudet

Toimimme yhteistyössä kuntoutustyöryhmän kanssa, joka koostuu mm. lastenlääkäristä, psykologista, neuvolan terveydenhoitajista sekä konsultoivasta erityislastentarhanopettajasta. Yhteistyötahoina ovat myös lastensuojelu ja – neuvola sekä sosiaalitoimi ja sairaalat. Lisäksi erilaiset lasten toimintakykyä ylläpitävät terapeutit (puhe-, toiminta-, fysio- ja musiikkiterapeutit) toimivat työtämme tukien. Konsultoiva erityislastentarhanopettaja käy päiväkodissamme seuraamassa kasvun ja oppimisen tukea tarvitsevia lapsia ja vie tarvittaessa näiden lasten asioita esimerkiksi kuntoutustyöryhmään tai alueelliseen kasvun ja oppimisen tuen työryhmän kokoukseen.

Myös alueen urheiluseurat (Tips, luisteluseura, ringetteseura), poliisi ja palolaitos ovat yhteistyökumppaneitamme. Vantaan sydänyhdistys toimii päiväkotimme kummina. Käymme seurakunnan tilaisuuksissa esimerkiksi pääsiäisenä ja joulun aikaan. Urheiluhallissa käymme erikseen sovittuina aikoina (tatami, luistelut). Käytämme kirjaston tarjoamia palveluja ja lainaamme lastenkirjoja päiväkotiin.

Alueen kulttuuritarjonnasta hyödynnämme toiminnassamme muun muassa. Vantaan musiikkiopiston muskaria, Vernissaa ja taidetalo Pessiä.

7.2 Hyvinvointityö ja oppilashuolto

Kaikki toteuttamamme varhaiskasvatus tukee päivähoidossa tehtävää hyvinvointityötä.

Esikoululaiset tutustuvat tulevaan kouluunsa keväisin yhden aamupäivän ajan. OHR- (Oppilashuoltoryhmä) palaverit pidetään vuosittain lasten tulevien koulujen kanssa. Kasvun ja oppimisen tukea tarvitsevat lapset tutustuvat omaan opettajaansa mahdollisen vierailun muodossa.

Kieku (kieli- ja kulttuurikoordinaattori), tulkkipalvelut ja erityisopetuksen koordinaattorit sekä työnohjaus tukevat työtämme.

Varhaiskasvatuksella on kriisitilanteisiin ohjeistus, jota noudatamme tarvittaessa. Ohjeet ovat päiväkodin turvallisuuskansiossa. Lisäksi saamme kaupungin viestinnän kautta ohjeistukset esimerkiksi suuronnettomuuksista.

Päiväkodillamme on suunnitelma kiusaamisen ehkäisemiseksi. Näitä ohjeita päivitetään aika ajoin ja henkilökuntamme saa aiheesta koulutusta.

Henkilökunnallamme on oma toimikunta, joka vastaa työhyvinvoinnin edistämisestä ja ylläpitämisestä.

7.3 Varhaiskasvatuksen viestintä

Viestitämme vanhemmille toiminnastamme (toimintasuunnitelmat, juhlat, tapahtumat) päiväkodin ja ryhmien omien tiedotteiden välityksellä joko paperitiedottein tai sähköisesti. OHR- kokouksista tiedotamme vanhemmille, samoin konsultoivan erityislastentarhanopettajan käynnistä. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma tehdään yhdessä vanhempien kanssa vuosittain, ja päivitetään tarvittaessa.

Käytämme tarpeen mukaan reissuvihkoja tiedonkulun varmistamiseksi .

Päiväkodissamme käy aika ajoin vierailijoita tutustumassa varhaiskasvatukseen.

Päiväkodin johtaja on tavoitettavissa puhelimitse, sähköpostitse ja henkilökohtaisesti.

Vantaa

Sivistystoimi, varhaiskasvatus

Hiekkaharjun varhaiskasvatuksen toimintayksikkö

Hiekkaharjun päiväkoti, Puistonpesän ryhmäperhepäiväkoti

Hiekkaharjuntie 12, 01300 Vantaa

(09) 8392 4445